

עין משפט
גזר מצוה

כב:

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

איסורא דומיא דהתירא. מה שממיר אבודה ממנו ומכל אדם ע"כ לא אילטרין קרא צידע וממילא דהא אפילו במזויין אלל כל אדם מותרת ביאוש אלל לא אלטריך אלל כי לא ידע ואע"ג דלכי ידע לא ממילאש אפי' אס יז צו סימן כיון שהיא אבודה מכל אדם ה"ג איסורא דהיינו מצייה אלל כל אדם דאסור כה"ג דלא (ו) ידעינ דמיאש צין יז צו סימן צין שאין צו סימן ואין להמיר אלל דמיאש קודם דלמא לדיה דשריא רחמנא: **מאחר** דאיתותב רבא בוי' בשלמא לרצא אע"ג דאותם שמתת האלין או צסמוך לאלין אסירי דחזותו מוכיח עליו אלל ממיר שהרות מוליכן צמחוק דלא שייך חזותו מוכיח עליו אע"פ שצעליס צבורין שיפלו תחת האלין מ"מ אס היו יודעין שהרות מוליכן ממחוק היו ממילאשן אלל לאציי הא היו יאוש שלא מדעת שהצעליס צבוריס שיפלו תחת האלין ולא יקחום עוצרי דרכיס משום דחזותו מוכיח עליו ומשני דאפילו אותן שמתת האלין שרו אפילו לאציי (א) צאתהל דשכימי שקליס ורמשיס דמילאש וז"ל דעצדי דנתמי כמו תאניס דאל"כ היו אסוריס לאציי דהוי יאוש שלא מדעת דאינו סובר שיפלו ומרוביס דאסור כיון דלא עצדיי דנתמי: **דלאו** בני מחילה נינהו **מאי**. בשלמא לרצא כיון דלכי דגלי מיאשי השתא נמי מיקרי יאוש: **תויבתא** דרבא. רצא ידע שפיר הך צרייתא כדמשמע

קצת לעיל (דף כא:) דקאמר צוזטו של יס כ"ע לא פליגי דשרי כדצעינן למימר לקמן אלל דלא דייק איסורא דומיא דהתירא:
[ב] **ברכתא מאי**. אס יז גדר סביז האלין מי שרו אותם שהרות מוליך אותן חוץ לגדר דרך עליו הלל הצעליס צבורין שכולן יפלו תחת האלין ושס ישתמרו משקליס ורמשיס:
אי דאיבא סימן מאי מכריז. פירוץ למה צריך להכריז המוצא מאלחר שהאצוד אין צו סימן ליתן ומשני דזה מכריז שאותו שאצד יתן סימן מקום וכן לקמן (דף כה.) דקאמר כדי שילך שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד היינו נמי שהמוצא מכריז והאצוד יתן סימן* אף קשה דצפרק אלו עוברין (דף מט:) ושם ד"ה ויש אמרינן ע"ה אין מכריזין על אצידתו והיאך אנו יודעין זה אס הוא של ע"ה ויש לומר דמיידי צמוצא צמקום דשבת ע"ה ורש"י שפירש דהמוצא מכריז מקום שיאמר מאלמי חפץ צמקום פלוני והוא יאמר חפץ פלוני ויקחנה ק"ק דהא תנן צצירקין (דף כה:) אמר אצידה ולא אמר סימנין לא אמר כלום אלמא צמה שמכיון החפץ אינו סימן וי"ל דהתם נמי לאו משום שהוא חשוד לשקר שהפסיד חפץ אלל משום דא"ל כי היכי דלת אצדת חפץ ה"ג אימר אדם אחר הפסיד אלל הכא מהדרינן דאין רגילות ששני צני אדם אצדו חפץ זה כזה וצמקום אחד ולפרש"י הוה מכריז מקום דהכא פירושו ממש דומיא דמכריז מנין דשליה פרק קמא (דף כ:): **ורבא** אמר מקום לא הוי סימן. ולפי דסצירא ליה לרצא מקום לא הוי סימן הוצרך לומר דס"י העשוי לידרס לא הוי סימן:

אין

איןן צבי יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהוי הכשר. וקשיא לרצא: **כפיז כי יסן**. ולא כתיב כי יותן: **לדעת**. שידע צנתינה והוכשר צעיניו ועודהו הטל עליהן עדיין הן צנתינמו: **ממנו**. קרא יתירא הוה לאשמועינן שאינו אצוד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**. כיון דמחד קרא ילפינן מצייה אלל כל אדם שיחזיר ושאינה מצייה יזכה צה איתקושי אתקוש להדדי וזו לאיסורא וזו להימירא: **מה היסירא**. שאינה מצייה לא חילק צין שיש צה סימן לשאין צה סימן: **אף איסורא**. דמצייה אלל כל אדם לא חילק צין אין סימן כדי ידע מיאש ליש סימן דלכי ידע לא מיאש וכי היכי דיש סימן אסירא כי אין סימן נמי אסירא היכא דאיכא למימר לא ידע דנפלה קודם שצאת ליד זה: **יע"ל קג"ס**. סימני הלכות הן. יאוש שלא מדעת דהכא. עד וזמם למפרע הוה נפסל צסנהדרין (דף מ.). לחי העומד מאלילו צצירובין (דף טו.). קדושין שלא נמסרו לצייאה צקדושין (דף גה.). גלוי דעתא צגיטא צגיטין (דף לה.). מומר אוכל נצילות להכעיס פסול לענין עדות צסנהדרין (דף מ.): **הני סמרי דויקא**. שהרות משיר: **היכי אלנינן לפו**. הא לא מיאש. והא דנקט למיבעי צעלי מאלחר דאיתותב רצא קשיא לי דכלל איתותב רצא איכא למיבעי דהא מודה רצא צכל דצר חזותו מוכיח עליו חוץ מן התאנה מפני שנמאסת עס נפילתה וגרלה צעניי דלא נקט לה אלל להרצות צמומר איסור להאמר מאלחר דאיתותב אפילו דצצר שאין צו סימן כ"ש שאלו אסורין שיש צהן סימן: **מעיקרא**. מקודם נפילתו: **יאושי מיאש**. לידוע הוה שהרות משיר מהן והשקליס מומוניס לאוכלן: **יסמי**. קטניס שאין הפקירן הפקר: **צאנא צארעא דיממי לא מחזיקין**. אין עלינו להחזיק כל הצקעה צחוקת הקרקע של יתומין ולאסור כל התמריס משום ספק קרקע של יתומיס אלל הולכין אחר הכרז: **מוחזק ועומד מאי**. קרקע עצמה של יתומין מאי: **כרעתא מאי**. דקליס הכרוכין ומוקפינן צגדר של אצניס צביז שאין שקליס ורמשיס נכנסין שם: **פעשוי לידרס**. שהמקום שהוא עס רגיל צדריסת צני אדם והחפץ נמוך וזוח לידרס: לא הוי סימן. שאין צעליו סומך לתת צו סימן מימר אמר נשחת הסימן צדריסת הרגליס: **צרה"י**. כגון צשדה וזרועה שאין רוצ צני אדם דורכין צה ויש מיעוט שהולכין צה: **ה"ג** אי דליס צהו **סימן צרה"י מאי מכריז**. כלומר כי מכריז זה מצא אצידה מאי מכריז שיוכל ליתן האצוד סימן צה: **מכריז מקום**. ואינו מכריז שס האצידה אלל שס המקום מי שאצדה ממנו אצידה צמקום פלוני יצא ויאמר מה אציד וזה צא ואומר אצדתי שס חפץ פלוני: **והאלומות**. עומריס גדולים: **רצה סיני מהרץ**. רצה דלומר טעמא דרה"ר משום דנדרס מאי שגא אלומות: **ורצא**. דמוקיס לכריכות כשאין צו סימן מאי שגא כריכות ומאי שגא אלומות: **רצה מסרץ לטעמיה**. דטעמא (א) דרשות הרביס דכריכות משום סימן וצדצר שיש (ב) צה סימן: **צמקום**. טעמא דכריכות (א) צרשות הרביס משום מקום וצדצר שאין צו סימן: **דמדרסא**

איןן צבי יוסן. ולא אמרינן כיון דהשתא ניחא מנהי האי דעתא למעיקרא ומיהוי הכשר. וקשיא לרצא: **כפיז כי יסן**. ולא כתיב כי יותן: **לדעת**. שידע צנתינה והוכשר צעיניו ועודהו הטל עליהן עדיין הן צנתינמו: **ממנו**. קרא יתירא הוה לאשמועינן שאינו אצוד אלל הימנו: **ואיסורא דומיא דהיסורא**. כיון דמחד קרא ילפינן מצייה אלל כל אדם שיחזיר ושאינה מצייה יזכה צה איתקושי אתקוש להדדי וזו לאיסורא וזו להימירא: **מה היסירא**. שאינה מצייה לא חילק צין שיש צה סימן לשאין צה סימן: **אף איסורא**. דמצייה אלל כל אדם לא חילק צין אין סימן כדי ידע מיאש ליש סימן דלכי ידע לא מיאש וכי היכי דיש סימן אסירא כי אין סימן נמי אסירא היכא דאיכא למימר לא ידע דנפלה קודם שצאת ליד זה: **יע"ל קג"ס**. סימני הלכות הן. יאוש שלא מדעת דהכא. עד וזמם למפרע הוה נפסל צסנהדרין (דף מ.). לחי העומד מאלילו צצירובין (דף טו.). קדושין שלא נמסרו לצייאה צקדושין (דף גה.). גלוי דעתא צגיטא צגיטין (דף לה.). מומר אוכל נצילות להכעיס פסול לענין עדות צסנהדרין (דף מ.): **הני סמרי דויקא**. שהרות משיר: **היכי אלנינן לפו**. הא לא מיאש. והא דנקט למיבעי צעלי מאלחר דאיתותב רצא קשיא לי דכלל איתותב רצא איכא למיבעי דהא מודה רצא צכל דצר חזותו מוכיח עליו חוץ מן התאנה מפני שנמאסת עס נפילתה וגרלה צעניי דלא נקט לה אלל להרצות צמומר איסור להאמר מאלחר דאיתותב אפילו דצצר שאין צו סימן כ"ש שאלו אסורין שיש צהן סימן: **מעיקרא**. מקודם נפילתו: **יאושי מיאש**. לידוע הוה שהרות משיר מהן והשקליס מומוניס לאוכלן: **יסמי**. קטניס שאין הפקירן הפקר: **צאנא צארעא דיממי לא מחזיקין**. אין עלינו להחזיק כל הצקעה צחוקת הקרקע של יתומין ולאסור כל התמריס משום ספק קרקע של יתומיס אלל הולכין אחר הכרז: **מוחזק ועומד מאי**. קרקע עצמה של יתומין מאי: **כרעתא מאי**. דקליס הכרוכין ומוקפינן צגדר של אצניס צביז שאין שקליס ורמשיס נכנסין שם: **פעשוי לידרס**. שהמקום שהוא עס רגיל צדריסת צני אדם והחפץ נמוך וזוח לידרס: לא הוי סימן. שאין צעליו סומך לתת צו סימן מימר אמר נשחת הסימן צדריסת הרגליס: **צרה"י**. כגון צשדה וזרועה שאין רוצ צני אדם דורכין צה ויש מיעוט שהולכין צה: **ה"ג** אי דליס צהו **סימן צרה"י מאי מכריז**. כלומר כי מכריז זה מצא אצידה מאי מכריז שיוכל ליתן האצוד סימן צה: **מכריז מקום**. ואינו מכריז שס האצידה אלל שס המקום מי שאצדה ממנו אצידה צמקום פלוני יצא ויאמר מה אציד וזה צא ואומר אצדתי שס חפץ פלוני: **והאלומות**. עומריס גדולים: **רצה סיני מהרץ**. רצה דלומר טעמא דרה"ר משום דנדרס מאי שגא אלומות: **ורצא**. דמוקיס לכריכות כשאין צו סימן מאי שגא כריכות ומאי שגא אלומות: **רצה מסרץ לטעמיה**. דטעמא (א) דרשות הרביס דכריכות משום סימן וצדצר שיש (ב) צה סימן: **צמקום**. טעמא דכריכות (א) צרשות הרביס משום מקום וצדצר שאין צו סימן: **דמדרסא**

דמדרסא

מסורת הש"ס

א) קדושין נט: א (ב) קדושין נט: א (ג) י"ל ר' שמעון וכו"ה ב"ה (ד) נקדושין נט. בילקוט(, ד) נקדושין נט. צבא קמא עג. צסנהדרין מ., א) נפסחים ג: א, (א) ס"א דרה"י, (א) ס"א צרה"י, (ח) ס"א כיון דאיכא אחרא, (ט) י"ל קודם ד"ה מאלחר,

—❧—

תורה אור השלם

1 וְכִי יֵתֵן מִים עַל יִרְעָ וְנָפַל מִגְבֻּלָתָם עָלָיו טָמֵא הָיָא לָבִם: וְיִקְרָא יֵא לֹח 2 וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְחִמּוֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל אֲבֵרַת אֲחִירָךְ אֲשֶׁר הָאֲבֵר מִמֶּנּוּ וְתִצְאָתָהּ לֹא תִּגְבַּל לְתַעֲלֵם: דברים כב ג

—❧—

הגהות הב"ה

א) רש"י ד"ה רצה מתוך ובי' שיש בו סימן:
ב) תוס' ד"ה איסורא ובי' דלא ידע דמיאש צין:

—❧—

גליון הש"ס

גב' ביע"ל קג"ס. עיין שנת דף קנה ע"ה מוס' ד"ה והלכתא: שם יתבי דלאו בני מחילה. עיין צ"צ דף קמג ע"צ מוס' ד"ה ואס: תוס' ד"ה אי דליבא בו' אך קשה. עיין משנות נסד"ס ח"ד סימן רנ"ז:

—❧—

הגהות הגר"א

א) גמ' דאיכא כו'. צ"צ ממתת ממקוחות. נמצ"ס. משא"כ שאר פירות. מ"מ:
ב) תוס' ד"ה כרעתא כו'. צ"צ אלל הימניס כחז אס הקפיד והקיף כו' שגרי גילה דעתו שלא מחל:

—❧—

מוסף רש"י

מנין לאבירה ששטפה גזר שהיא מותרת. הואיל וממילאשו הצעליס (צ"ח טו.).

יב' א מיי' פ"א מהלכות טומאת אוכלין ה' ב ופי"ב הלכה א:

ב' ב מיי' פ"א מהלכות גזילה ואצידה הלכה י סמג עשין עד טו"ע ח"מ ס"י רנט סעיף י:
בא' ג' ד מיי' פט"ו מהל' גזילה ואצידה ה' ט"ז סמג שס טו"ע ח"מ ס"י רס סעיף ו:
בב' ה' מיי' שס ה' ח סמג שס טו"ע ח"מ ס"י רסב סעיף ח:
בג' ו' מיי' שס:
בר' ז' ח מיי' שס ה' י ופי"ג ה' ה סמג שס טו"ע שס סעיף ט' וס"י רסו סעיף י:

רבינו חננאל

יותן: פ"י סימן העשוי לידרס כגון קשירת כריכות וכיוצא בהן שאם ידרסו ויתורו הקשרים ובטל הסימן. וקתני סימן העשוי לידרס רבה אמר לא הוי סימן ודינו כדיון דבר שאין בו סימן. ורבא אמר הוי סימן. ואקשי' עליה דרבא ממתי' דקתני כריכות ברשות הרבים הוי אלו שלו ברשות היחיד נוטל ומכריו מאי לאו דאית בהו סימן העשוי לידרס וברשות הרבים אלו שלו ברשות היחיד דשכיחי רבים דדרסי עליה ובטל מיאש לפיכך הרי אלו שלו אבל ברשות היחיד דלא מידרסי חייב להכריז אלמא סימן העשוי לידרס לא הוי סימן ודחי רבא לא מתני' ברליכא בהו סימן כלל וברשות היחיד אמאי מכריו מכריו מקום שהמקום הוא הסימן. ורבה אמר מקום לא הוי סימן. פ"י מנישנפוי מתנגלגין ברגלי בני אדם. פ"י כיון דיקרי לא מנישנפוי כיון שהן כבדים אינן מתנגלגין ברגלי בני אדם

מסורת הש"ס

(א) [עירובין סד: א] (ב) [לעיל כה. א] (ג) [לקמן כה. א] (ד) דנכרים. ר"מ, ה) אלא.
רש"ל

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והא איכא
וכו' גבי ניפול הנמנא
אלמא כל היכא: (ב) ד"ה
סימן וכו' כיון שניכר
בחוצ' וכן דבר:

מוסף רע"י

דאין מעבירן על
האוכלין. המונח אוכלין
בדרך אינו ראוי לעצור
עליהן ולהניחן שם (ערובין
:טו).

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

כג.

עין משפט
נר מצוה

בה א מיי' פיי"ד מהל' גזילה ואצידה הל' ג
 סמג עשין עד טוש"ע ח"מ
 ס' רסב סעיף ה:
בו ב מיי' שס פט"ו הל'
 ח סמג שס טוש"ע שס
 סעיף ט:

רבינו חננאל

[illegible]

אין מעביירן ע' האויב'לין פ' אינו רשאי לעבור מעליהן כדפריש
 שה"י אלא גריר להביאן אבל אין לפרש דאין מעביירן היינו
 אין דורסין עליהם כדאמר בפרק הדר (עיינזין דף סד:) דא"ל ר"ב לרבי
 אלעאי טול גלוסקא משום דאין מעביירי דאין משמע שצריך להביאן
 ועוד דקאמר התם אבל דורות

[illegible]

סימן **הבא מאיליו** **הוי סימן**
פרש"י לשם סימן נתנו שם
ועל כפל מאיליו וקשה דאין דרך לתת
מעוות בזכר לסימן אלא י"ל דלמאמור
ידע שגפלו לו שם ומ"ד לא הוי סימן
כיון דרגילות לבא מאיליו מסתמא
לא ידע שזין שזין ניכר בזכר אלא
סימני דהמה שזין מאיליהו הוי סימן
בזכר שזיכר (ו) וכן דבר שזין ניכר
מאיליו אס אין רגילות לבא מאיליו
הוי סימן:

מחרוזות

לא היה סימן ואין מעברין
מאיליו לא היה סימן ור"י
היה לה לחסרון כים מואש
ים הרי אלו שלו ברשות
בדבר שאין בו סימן אבל
בין דרך הנחה חייב להכריז:
ומחרוזות

המדרש. וסימן העשוי לדרך הוא: **דמישפא.** מתגלגל ברגלי וזההו ואינה ממלאת במקום שפלה מחילה: **דיקוי.** של על צלל חייב להכריז. ואע"ג דזהדיא מני צמתיקא חרדי דקט אפוציה מירשא כריכות צראות הרבים לאחוצים מינה לרצא נקט נמי לאחוציה

לדבר מדיקא דרישא: אין מעצירין
על האוכלין. הומא אוכלין בדרך
אין רשא לעבור עליהם ולהניחם
שם הלכך לא נדרסו שמי שמאן
לרשון הבעיה: אין מעצירין על
האוכלין. לאו לשון דרישא הוא אלא
כמו אין מעצירין על המזות (יומא
דף ג:) . חיישי לכשפים. סבורים
שמחמת כשפים הונחו לשם כדי
להכשיל הדורסים עליהן ונהי נמי דאין
מגביהין אותם מיהו לא דרסי עליהן
למאן משום כשפים: לימא כחנאי. פלוגתא
לדבריה ורשא: כחא מאליו. רמז
לכחא מאליו כגון חרס פעמים שנוכל
צביעגול: הוי סימן. דאמרין לשם
סימן דאמרין שם ולא נפל מאליו ודבר
שיש בו סימן הוא ואפילו הכי פליגי
ברבנא ואמרי הכי אלו שלו משום
דקסברי מעצירין על האוכלין והוה
ליה סימן העשוי לדרסו. ור"י סבר
הוי סימן. ואש"כ שזה עשוי לדרס
נמי הוי סימן: ומעצירין על האוכלין.
ואפילו הכי ככרות של צעל הדין
חייב להכריז דסימן העשוי לדרס הוי
סימן. ועיגול היינו טעמא דסימן
הבבא מאליו לאו סימן הוא ור"י
סבר הכי סימן: ודבר אמר לך דו'.
היכא היינו טעמא דרש"י משום דאין
מעצירין על האוכלין ות"ק הוי נמי
ככרות של צעל הדין חייב להכריז.
וטעמיהו צביגול משום דסימן הבבא
מאליו הוא ור"י סבר הכי סימן:
איכא דאמרי סבורו דו'. וכי אתמר
לימא כחנאי אין מעצירין על
האוכלין אתמר: הלכא דריעות כדכ"ר:
דו'. כדמוקי לה בבבאין דו סימן:
בכרשות היחיד אי דרך נפילה הכי אלו
שנו. דליכא למימר מקום הוי סימן
דהא לא ידע היכא נפיל מיינה: אי
דרך הינוח נוטל ומכריז. מקום ולא
יניחם שם שמא ימלאם עכו"ם ויטעם
שמא נכחום בעלים: אבל צדכר
שיש בו סימן דו'. רבא לטעמיה
דאמר סימן העשוי לדרס הוי סימן:
במנינא

מעבירין ומר סבר אין מעבירין אמר רב זבד
סבר ת"ק סימן העשוי לידרס לא הוי סימן ומעביר
של בעל הבית ברה"ר אימאי מכרזי אלא אמר ר
דכולי עלמא סברי סימן העשוי לידרס הוי סימן ומע
בבסימן הבא מאיליו קא מיפלגי דתנא קמא סבר
הוי סימן ור"י סבר הוי סימן ורבה אמר לך דכולי
על האוכלין והכא בסימן הבא מאיליו קא מיפלגי
סבר הוי סימן אמר רב זבד משמיה דרבא ככל
ליה מינה ואמר רב זבד משמיה דרבא כהלכ
היחיד אי דרך נפילה הרי אלו שלו אי דרך הנ
בדבר שיש בו סימן לא שנא ברה"ר ולא שנא ברשו

עין משפט
גזר מצוה

כג:

מחרוזות של דגים הרי אֵלּו שָׁלוּ. והִ"ם מחרוזות של צפר כדלומר בתוספתא (פ"צ) וא"ת והא אמר צפ' גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה צפרחוס) אל תהא שוטה צפר צפרחוס הוי סימן וי"ל גצי צפר שנתעלס מן העין הקילו טפי ו"לדאן הלכה כרצ מדפריך (שם) ורצ היכי אכל צפרא משמע דאנן שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי

סימן. משמע דמדה עדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארצו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ צגגד דאין דרך לשקול התם ודאי משקל עדיף:

חביות שָׁל יִין וּשְׁל גרוגרות הרי אֵלּו שָׁלוּ. אַע"ג דתנן

(לקמן דף נד:) מלא פירות צכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא דכל החציות שזין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחצית מלאה וכל החציות שזין אכל אס אין החצית מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא. וא"ת דרצ אמר צפ' אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חצ"ת אסור צחותם אחד ושמאל נמי לא פליג עליה אלא צחלב אכל צפר יין ומכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל חשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל צחצר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרתת כמו נכריה):

ברשום. שכל צעל הצית עושה רשימתו משונה משל צבירו והוי סימן צרייתא צלא רשימה: **אב"י** **אמר**. אפילו רשום לא הוי סימן אחר שנפתחו האזנרות שצעל הצית אחד מוכר להרבה חנוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושנתם שיהו דצרי תורה מחודדין צפיך שאס ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא צאדם הכא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שצא לנסותו אס יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שיטאלוהו כפירוש רש"י אס שימש מטתו אלא אס צעל קרי היה ולא צא צצית המדרש וטאלוהו למע לא צא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי טאלוה שצבת על מטתו זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיזא. אס טאלוהו אס קצלוהו צצכר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צצכרין (דף נח.) מצרך רעוו צקול גדול ו צצכר השכם צצצב קללה תחצב לו וא"ת והא למרינן צצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרח צעל הצית לא טרח אלא צצצילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא דלא חציצ הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדלמרינן פרק הכא על יצמתו

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

צמנינא דשזין. כבר נהגו הליידין לחרו כמנין הזה צחרו אחד: **וגסטרון של אצב**. צצרי חמיכות של אצב: **שיזזין משקלותיו**. יאלמר משקלו ויזזין האמת: **צמסקלא דשזין**. שנהגו הטצחים לעשות החמיכות צמסקל הזה: **חסיכה גופה סימן**. יאלמר מאצב פלוני היה: או דדפקא. צואר שמעתי.

ומשום רצי ילחק צר' מנחם שמעתי דדפקא פלנק"ן מקוס שדופק כשהוא יגע: **חסיכות דג חייב להכריז**. קא ס"ד כשאין צהן סימן והחמיכה גופה סימן או מאכל הראש או מן הזנב: **ודג נשוד**. זהו סימן שלו: **הכא צמאי עסקינן**. דקתני חמיכות דג חייצ להכריז: **צדאינא סימנא צפסקא**. שלא נחתכה כדרך החומכין: **צי הא דרצה**. כשהיה שולח צפר לאשתו ציד נכרי: **מחכך לה אסלם קרנפא**. עושה החמיכה צב ג' קרנות כזה: **דומיא דדג נשוד**. דיש צו סימן: **מסני'** דחייצ להכריז: **צצשום**. חציזתיסם של חרס

היו וגפינן אותם צמגופת חרס ושוקינן טיט צציצ לדצק המגופה שלא ילא ריח היין וצימי שצט או ניסן שמוכרין צעלי צחית חציזת לחנווני כעשר או כט"ו יחד נוטלינן מגופותיהם וטועמינן את היין ומחר וסותמו וטח צו טיט צציצ המגופה והוא קרוי רושם ונושאן החנווני צציתו. ומתנימין צחצית רשומה ויהיו סימן שיש רושמינן ויש שנושאין אותה פתוחה למוכרה מיד: ופרקינן **מכלל דצרייתא**. דקתני הרי אלו שלו צפתוחה קמני צתמיה פשיטא דהא אצידיה מדעת היא שהניחה פתוחה וכל שקציס ורמשים וגחשים שותים הימנה: **צמאיף**. שהניח מגופה עליה ולא שרקה צטיט סימן ליכא ואצידיה מדעת נמי ליכא: **קודם שנפסחו האזנרות**. שעדיין לא הגיע זמן מוכרי החציות ויחד צעלמא הוא דעציד הוי רושם סימן: **צצקפא דנהרא**. והיין צא לעיר צספינה והלוקחין מפנין הספינה ומניחו על שפת הנהר ונושאין אחת אחת ופעמיים שצוכת: **איכא דאמרי כו'**. נפקא מינה דאפי' כזון ואמר מקום מושצה מסוים לא הוי סימן: **כופרא**. ופת דצב שאין צו סימן הוי: **מחפס**. לשון לא מחפסו (דברים ה.) מגמגם דצצר ולצו נוקפו: **דקדחו ציה חלפי**. אורטי"א צלע"ג גדלו עליה. ש"מ מימיס רציס היה שם וכצב נושאש הצעלים: **שלא צצצפן**. עדיין לא הורגל צצאייתן ומשמישן שיהא מכיזין יפה. ולשון אנפוציא נוצריקון אין פה רחיה: **נפקא מינה כו'**. וכגון דזה המוצען צורצא מרצבן הוא: **צמסכת**. יש צידך מסכת פלוני סדורה צגירסא או לאו ואע"ג שסדורה היא לו יאמר לו לאו ומדת ענוה היא: **צפוציא**. שימשות מטתך יאמר לאו. מדת צניעות היא: צאושפיצא

מאי הוי או דלית בהו סימן כי שבעתן העיין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה כלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העיין קים ליה בגזוייהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העיין לא קים ליה בגזוייהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל יבהני תלת מילי עבידי רבנן דמשזנו במלייהו כבמסכת ובפוריא ובאושפיזא

מאז הוי דהני נמי משום דרכי שלום הן ורגילין יותר מאחרים להכי נקט הני: ומודה

מסורת הש"ס

א) [לעיל כ: לקמן כה:];
ב) רש"ל א) [עיי' חוס'];
ג) [צילם כתא] חולין נה:;
ד) [לקמן כה:];
ה) [עיי' חוס' קדושין ג' ד"ה אלא];
ו) [עיי' מהר"ם ופר"ח סי' סג ס"ק ג צ"ד];
ז) [עיי' חוס' ע"ז דף נא ד"ה אמר רב];
ח) הד"א מהר"ם ועיי' שם, י) פיי שמשכים צצכר לצכרו או צצצב קללה תחצב לו לצעתי. צ. רש"ל,

הגהות הגר"א

[א] גבי מלא כפך ונחשת גסטרון של אצב וכל מיני ממוכות. ג"ל"ל (ועיי' רא"ש ועיי' רש"י לקמן כ"ד צ' צממני ד"ם מלא כו:);

לעזי רש"י

פלנק"ן [פלנק"א]. כסלים (השרורים הפנימיים של הדיך סמך ללחיה). אורטי"א [אוריטיא"שן]. סרפדים.

מוסף רש"י

ליהוי קשר סימן. שיש שקרים שאינן דומין וזו לזה ויאמר קי וכן הוא עשוי (ועיי' ב.). מחתך לה אתלת קרנתא. כשהיה מנהל הצפר היצמו היה רגיל לנשות כל חמיכה צעלת שלג קרעת, וכבר היו ממכין אנשי צמו שזה היה סימן שלו (ביצה כח.). או: צמוס סימן שלא יגנובו ממנה אנשי צמו (חולין צח.). בטביעות עינא. כיוון שאמר אני ממכרה, אף על פי שאינו נותן צה סימן (שבת קיד.).

רבינו חננאל (המשך) הוא (מוטב הוא) [מונת] הנה בזה המקום ואלו הנהגות הבעלים: **מתי' ו'** יהודה אמר כל דבר שיש בו שנינו חייב להכריז כיצד יציגול ובתוכו חרש וכו' פיי יציגול של דבילה מאי כלי אנפוציא כלים חרשים שלא שבעתן העיין כלומר לא עיין בהן הרבה ונחמיאם עינו בראייתם לפיכך אינו מכיזין ושמועה זו בכלים שאין בהם סימן אם שבעתן עינו ומכיזין ידיעה ברורה מהדרינן להו לצורבא מרבנן בטביעות עינא והני מילי בצורבא מרבנן דלא משני בריבוריה אבל בהני תלת מילי במסכתא שקראה ואמר איני יודע אותה כי לא קריתיה כגון זה לא מחוקקין ליה בשקרי דעבד כרבנן דאמרי לעולם למד לשונך לומר איני יודע וכן בפוריא אם יאמר לך לא שימשתי וכי לא ישנה אשתי אצלי

^[א] נראה ג"ל"ל מסובתא דתייתא ועיי' צמיון ערך סגד ה'.